

Bewoners krijgen gratis rechtshulp 'EHBO-werk' in Kommin

BUSSUM — Buurhuis Kommin aan de Fokke Bleekerstraat in Bussum-Zuid op een dinsdagavond in april: Aan een bar zitten wat mensen te praten. Twee jongens spelen een partijtje biljart. Uit de luidsprekers klinkt de muziek van Stevie Wonder. Op een lange bank zit een vijftal personen. Zij komen niet in de eerste plaats voor een praatje, drankje het luisteren naar muziek of een spelletje op het groene laken. Hun ogen zijn gericht op een deur van een zaaltje, dat zich tegenover hen bevindt.

Hier vinden wekelijks op dinsdag tussen pakweg 20.00 en 22.00 uur de gesprekken plaats. Buurtbewoners worden in de gelegenheid gesteld eenvoudige rechtskundige problemen op tafel te leggen. Toehoorders zijn Frans Voogt, Ton van der Brink, Tijmen Duyst en Ad Dasvorst. Eerstgenoemde is stafmedewerker van Kommin, de andere drie studenten rechten. Tezamen vormen ze de wetswinkel van Kommin. Doel: het geven van rechtshulp. Kosten: geen.

Over een paar maanden zit het tweede seizoen van de wetswinkel erop. Ton van der Brink schat dat gemiddeld per avond 4 à 5 personen het kantoorje komen binnen stappen om te vertellen waar de schoen wringt. De moeilijkheden, waar de mensen mee kampen, variëren erg. „Het meest komen problemen over het arbeidsrecht voor”, vertelt Ton van der Brink. „Sommige mensen weten niet waar ze naar toe moeten als ze ontslagen worden.”

Deze informatie wordt hen dan gegeven. „EHBO-werk,” noemen ze het zelf, waaronder wordt verstaan dat geen hulp van andere deskundigen hoeft worden ingeroepen. Frans Voogt: „We proberen de mensen er zoveel mogelijk zelf bij te betrekken, ze te motiveren zelf iets aan hun omstandigheden te veranderen. We gaan wel eens met iemand naar een bepaalde instantie toe, maar hopen toch dat hij er de volgende keer in zijn eentje op af gaat.”

Hoewel de wetswinkel volgens Ton van der Brink goed functioneert, gaat het er „vrij amateuristisch” toe. „Daar hebben we ook bewust voor gekozen. Als je het te groots opzet, dan schrikt het de mensen misschien af. Als iemand bij ons binnenstapt gaan we niet direct moeilijk doen met het opschrijven van naam, adres enz.”

Frans Voogt: „Iedereen wordt in staat gesteld te vertellen wat hij op zijn

lever heeft. Hij krijgt de gelegenheid anderhalf uur te kleisen, zijn hart uit te storten. Het is niet zo dat we na 20 minuten zeggen: komt u volgende week maar eens terug. Dat is vaak wel het geval bij de officiële instanties. Daar sturen ze de mensen soms van het ene loket naar het andere en laten ze hen de volgende dag terugkomen. Net alsof de mensen daar de tijd voor hebben. Ik weet niet waarom ze dat doen. Misschien is het de machtswellust van mensen, die achter een loket zitten.”

In het kantoorje zijn Ad Dasvorst, Ton van der Brink en Tijmen Duyst in gesprek met een pas getrouwd paar. Zij is Nederlandse, hij een buitenlander, die nauwelijks met de Nederlandse wetgeving op de hoogte is. De man heeft een aanrijding gehad. Was echter niet verzekerd en dreigt nu voor de ziekenhuiskosten van de persoon, die tijdens het ongeluk letsel opliep, op te draaien zo'n twintig mille en dat kunnen ze niet betalen.

Het echtpaar zit er vreselijk mee omhoog. Eén van de rechtenstudenten bladdert in het wetboek van strafrecht. Hij stelt ze gerust. „Niemand kan gedwongen worden te betalen met geld dat hij niet heeft. Daar is een fonds voor.” Ze worden aangeraden te wachten tot de schadepapieren bij hun in de bus liggen. „Kom dan wel direct terug.”

Waarom drie jongelui, die in Amsterdam rechten studeren dit werk doen? Voor Ton is het een politieke keuze. Hij maakt deel uit van de kerngroep PPR/PSP. Deze groepering besloot een jaar geleden meer te gaan doen aan buitenparlementaire acties. Vandaar dat Ton inhaakte op het initiatief van het buurthuis om een wetswinkel in het leven te roepen. Ton bekijkt een probleem niet puur juridisch. Hij is van mening, dat oplossing van een rechtskundig probleem ertoe kan leiden dat iemand sociaal in de lift komt te zitten.

De andere twee stellen de rechtshulp op zich meer neutraal. Het principe blijft ongeveer hetzelfde: het geven van datgene waar de mensen recht op hebben.

De persoon, die net binnenkwam is min of meer een „vaste klant.” Een slepende affaire met zijn werkgever, waar niet één, twee, drie een oplossing voor is, maar springt dan over op heel andere onderwerpen, ditjes en datjes, koetjes en kalfjes. Er wordt wat pils bijgehaald en ze maken er een aangenaam babbeltje van.

„We proberen de mensen zich op hun gemak te laten voelen. Dat ze beseffen, dat hier gewone jongens zitten, die ook een pilsje drinken en die ook over sigaren of zo kunnen praten”, aldus Frans Voogt.